

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Nikola Charouzdová

Daňové ráje a jejich dopad na Českou republiku

Bakalářská práce

Olomouc 2019

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Daňové ráje a jejich dopad na Českou republiku vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 29. 7. 2019

Nikola Charouzdová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí práce paní JUDr. Kristýně Řezníčkové, Ph.D., za její odbornou pomoc, cenné rady, ochotu a čas, který mi věnovala při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která mě během celého studia podporovala a umožnila mi studovat.

Obsah

Úvod	6
1 Daňové ráje.....	8
1.1 Pojem a definice daňových rájů	8
1.2 Historie daňových rájů.....	8
1.3 Kritéria výběru daňového ráje	9
1.3.1 Důležitost bankovního sektoru	10
1.4 Které ze zemí lze považovat za daňové ráje	11
1.4.1 Černá listina Evropské unie	11
1.4.2 OECD	11
1.5 Důvody využití daňových rájů.....	12
2 Základní pojmy spojené s daňovými ráji.....	14
2.1 Daňový únik.....	14
2.2 Daňová optimalizace.....	15
2.3 Smlouvy o zamezení dvojí zdanění	16
2.4 Obchodní a bankovní tajemství	16
2.5 FATF.....	17
2.6 Onshore a offshore společnosti.....	18
2.6.1 Formy podnikání offshore společností	20
2.6.2 Outsourcing vs. offshoring	21
3 Charakteristika vybraných daňových rájů	22
3.1 Nizozemsko	22
3.2 Spojené státy americké (USA).....	24
3.3 Spojené arabské emiráty (SAE)	25
4 Porovnání vybraných daňových rájů s českým podnikatelským prostředím	28
5 Dopady na celosvětovou ekonomiku a Českou republiku	32
Závěr.....	36

Seznam použitých zdrojů.....	39
Anotace.....	43
Seznam obrázků a tabulek	44
Seznam zkratek.....	45

Úvod

Cílem mé práce bude charakteristika tří vybraných daňových rájů a jejich následné porovnání mezi sebou a zároveň s Českou republikou. Z výsledků tohoto srovnání vyhodnotím nejlepší daňový ráj, nejvýhodnější pro českého podnikatele, který by chtěl založit svou společnost v zahraničí. Zároveň mým druhým cílem bude zjišťování dopadů daňových rájů na českou ekonomiku, především na státní rozpočet.

Pro charakteristiku si hodlám vybrat tři země, které jsou často využívány českými firmami, a to Nizozemsko, USA a také zemi, kde v posledních letech roste počet nově založených českých společností – Spojené arabské emiráty.

Téma mé práce jsem si vybrala hlavně na základě zvědavosti. O daňových rájích jsem poměrně často slychala a chtěla jsem se o této problematice dozvědět víc, zjistit, co je to daňový ráj, které země jsou považovány za daňové ráje a proč.

Při tvorbě své práce budu využívat vědecké metody jako metodu dedukce a syntézy, poté neúplnou indukci, protože i když se budu snažit najít co nejvíce obecných informací, lze předpokládat, že se mi nepodaří získat všechny. Práce bude proto mít spíše jen informativní charakter.

První kapitola je věnována obecné definici daňových rájů a jejich historii, zabývá se také jednotlivými kritérii výběru vhodného daňového ráje. Zmíněna je důležitost bankovního sektoru daňového ráje. Dále jsou zde vyjmenovány některé daňové ráje a pozornost si zaslouží i černá listina EU a organizace OECD. Závěr kapitoly se zaměřuje na využití jednotlivých daňových rájů.

Druhá kapitola seznamuje se základními pojmy, které se vztahují k daňovým rájům. Jedná se o daňový únik a daňovou optimalizaci. Věnuje se také smlouvám o zamezení dvojího zdanění, obchodnímu a bankovnímu tajemství a prostor je zde věnován mezivládnímu orgánu FATF. Nejpodstatnější částí této kapitoly je definice onshore a offshore společnosti.

Třetí kapitola se zabývá třemi vybranými daňovými ráji a jejich charakteristikou. Jedná se o Nizozemsko, USA a Spojené arabské emiráty neboli SEA. Tyto země jsou jednotlivě charakterizovány, nechybí vymezení daňové povinnosti pro onshore nebo offshore společnosti, právní forma společnosti a ani stručný postup pro založení společnosti v příslušné zemi.

Čtvrtá kapitola je nejdůležitější. Pomocí tabulky jsou charakterizované země porovnány s Českou republikou, a to na základě několika kritérií – počet českých firem na svém území, členství v mezinárodních organizacích zabývajících se daňovými ráji, typ

jurisdikce, právní forma, daňové povinnosti pro PO, základní kapitál, počet jednatelů a uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění a v neposlední řadě z pohledu anonymity vlastníků společnosti.

Obsahem páté kapitoly je zhodnocení dopadů daňových rájů na českou ekonomiku a její státní rozpočet. Součástí kapitoly je i tabulka s aktuálními počty českých firem v zahraničí. K tabulce je připojen i příslušný komentář v podobě srovnání aktuálního a minulého stavu českých firem v zahraničí.

1 Daňové ráje

1.1 Pojem a definice daňových rájů

Daňový ráj, v anglickém překladu tax haven, nemá nikde přesně zakotvenou charakteristiku. Pro Anglosasy má tento termín význam nějakého úkrytu či útočiště, nikoliv ráje, jak zní český překlad.¹ Definicí daňových rájů je tolik, kolik jich existuje.² Přesto bychom za daňový ráj mohli považovat „země s privilegovaným daňovým režimem“.³

Hlavním důvodem existence daňových rájů jsou daňové úspory. Dalo by se tedy říct, že daňové ráje jsou jakákoli místa, země, kde budou pro podnikatele odvody daně nižší než v zemi původního podnikatelského záměru.

1.2 Historie daňových rájů

Daňové ráje nejsou problémem pouze dnešní doby. Jejich historie sahá dávno do minulosti. Existují tu od doby, kdy člověk do svého života zavedl daně. Nemůžeme se tomu ani divit, lidská vynalézavost v případě toho, jak ušetřit, nezná hranice. Proč tedy odvádět zbytečně velké daně, cla a poplatky, když v jiném státě můžeme jako podnikatelé mnohonásobně ušetřit! Tato tendence ušetřit a vydělat více byla, je a stále bude součástí podnikatelské činnosti.

Už ve starověkém Řecku představovaly malé ostrůvky v blízkosti Athén útočiště, kde obchodníci skladovali ve vzdálenosti pouhých dvaceti mil své zboží, aby se vyhnuli dvouprocentní dani, kterou polis zatěžovala vývoz a dovoz.⁴

Jinak tomu nebylo ani ve středověku v Londýně, kde obchodníci svoji vlnu raději dodávali tam, kde nebylo uvaleno clo. I Nizozemsko bylo vyhlášeným daňovým rájem, jelikož vybíralo minimální daně.⁵

Ani ve Spojených státech amerických nebyly daňové úniky nic neobvyklého. „V roce 1721 zaměřovaly americké kolonie svůj obchod do Latinské Ameriky, aby se tak vyhnuly poplatkům ukládaným v Anglii.“⁶

¹ LESERVOISIER, Laurent. *Daňové ráje*. 1. vyd. Praha: HZ, 1996, s. 14.

² Tamtéž, s. 9.

³ Tamtéž.

⁴ Tamtéž, s. 5.

⁵ Tamtéž.

⁶ Tamtéž.

V novodobých dějinách bylo významnou zemí i Švýcarsko, ale nikoliv jako daňový ráj, ale jako bankovní centrum, kde si klient byl jistý zachováním diskretnosti a bezpečnosti uložených peněz. Ve Švýcarsku bylo běžné použití pseudonymu. Příkladem toho je jugoslávský král Alexandr, který byl roku 1934 zavražděn v Marseille. Své bohatství ukryl v ženevské bance. I když rodina podnikla veškeré kroky k tomu, aby se k majetku dostala, úspěchu se nedočkala. Král si totiž otevřel číselný účet a použil pseudonym, jeho náhlá smrt mu ale zabránila potřebné informace předat dědici.⁷

1.3 Kritéria výběru daňového ráje

Společnost by si před výběrem vhodného daňového ráje měla nejprve pořádně danou zemi prověřit, aby snížila případná rizika a komplikace.

Mezi nejobvyklejší kritéria patří:

- 1) Politická a ekonomická stabilita. „*Definovat politickou stabilitu nějaké země v určitém časovém úseku je obtížné. Ještě obtížnější je však vyhodnocení politických rizik pro příští léta.*“⁸ Firmy totiž v daňových rájích soustředí svoje zisky a musejí mít jistotu, že o ně nepřijdou např. v důsledku vyvlastnění.⁹
- 2) Moderní, flexibilní, důvěryhodná a ověřená legislativa.
- 3) Používané obchodní právo (americké, evropské, britské, hybridní). „*Jde především o možnosti volby právní formy podnikání, způsobu ručení a řízení společnosti.*“¹⁰
- 4) Existence dohody o zamezení dvojího zdanění. Díky těmto dohodám se minimalizují srážkové daně.
- 5) Důvěryhodnost. Velice důležité kritérium vylučující možnosti, že je země na seznamu zemí, kde se perou špinavé peníze.
- 6) Kvalitní infrastruktura. „*Daňový ráj musí být vybaven moderními dopravními prostředky: leteckými linkami umožňujícími rychlé a praktické spojení se zeměmi zahraničních uživatelů. Je to obzvlášť důležité, protože daňové ráje jsou často na ostrovech.*“¹¹ Nutná je také dostupnost kvalitní telekomunikační technologie, např. kvůli umožnění okamžitého kontaktu a procesu zahraničních plateb.¹²

⁷ LESERVOISIER: *Daňové ráje*, s. 22.

⁸ Tamtéž, s. 25.

⁹ DVOŘÁČEK, Jiří a Ladislav TYLL. *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 87.

¹⁰ Tamtéž, s. 88.

¹¹ LESERVOISIER: *Daňové ráje*, s. 29.

¹² DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 88.

- 7) Specializace. V žádné zemi neexistuje univerzální jurisdikce, proto je mnohem praktičtější specializovat se na určité podnikatelské činnosti. Příkladem je specializace na výhodnější podmínky pro investiční společnosti nebo fyzické osoby.¹³
- 8) Existence žádoucích podmínek, kterých existuje několik. Patří mezi ně: nízké požadavky na počáteční kapitál, celková absence nebo volnost výběru povinných účetních auditů atd.¹⁴

1.3.1 Důležitost bankovního sektoru

I když to není na první pohled zřejmé, bankovní sektor hraje v daňových rájích důležitou úlohu. Banky poskytují mnohé výhody svým klientům, a to v podobě ekonomické a politické stability, vyšších úroků z vkladů nebo jednodušší administrativy. Tyto výhody většinou nejsou dostupné v zemi nerezidenta.¹⁵

Daňové ráje uskutečňují podporu bankovních operací offshore a rozlišují rezidentské a nerezidentské bankovní operace. Nerezidentské aktivity nemají povinnost udržovat rezervy, mají odlišné daňové zatížení (pokud vůbec nějaké je) a nepodléhají finančním a jiným kontrolám, pokud jde o operace se zahraničím. Využívají také výhodu bankovního tajemství.¹⁶

Je možná zajímavé zmínit, že většina amerických a evropských bank má pobočky ve všech daňových rájích, a to především na Bahamách a Kajmanských ostrovech. Typickým jevem je, že ředitelé v těchto pobočkách jsou cizinci, kteří se řídí zákony daňového ráje, a podle svého rozhodnutí stanoví kritéria pro přijímání nových kont.¹⁷

Každá banka je něčím zvláštní, dokonce i v ilegálních činnostech. Příkladem toho je mezinárodní banka Kanady, která působí v karibských oblastech. Tato banka má pověst místa, kde se perou špinavé peníze. Dále pak třeba na Kajmanských ostrovech a v Panamě je naprosto běžné přijímat plné kufry peněz bez jakýchkoliv otázek.¹⁸

¹³ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 88.

¹⁴ Tamtéž, s. 88.

¹⁵ ŠVÁCHA, Milan. *Právní aspekty zakládání a provozování offshore společností na Guernsey ve světle práva ČR a EU*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2010, s. 88.

¹⁶ LESERVOISIER: *Daňové ráje*, s. 33.

¹⁷ ŠVÁCHA: *Právní aspekty zakládání a provozování offshore společností na Guernsey ve světle práva ČR a EU*, s. 88.

¹⁸ LESERVOISIER: *Daňové ráje*, s. 35.

1.4 Které ze zemí lze považovat za daňové ráje

Dle zeměpisné polohy možné rozdělit daňové ráje do těchto teritorií:

- V Evropě (Švýcarsko, Gibraltar, Ostrov Man).
- V Karibiku (Belize, Bermudy, Bahamy, Kajmanské ostrovy).
- V Tichomoří (Cookovy ostrovy, Nauru, Vanuatu).
- V Africe, Asii a ostatní daňové ráje světa (Kypr, Dubaj, Mauricius).

Nejčastěji využívané daňové ráje: Andora, Bahamy, Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Gibraltar, Hongkong, Irsko, Kajmanské ostrovy, Kypr, Lichtenštejnsko, Lucembursko, ostrov Man, Malta, Monako, Nizozemsko, Seychely, Švýcarsko, Spojené státy americké – Delaware, Wyoming, Florida, Nevada, Texas, Washington, New Hampshire, Tennessee.¹⁹

1.4.1 Černá listina Evropské unie

Zajímavý seznam představuje takzvaná černá listina Evropské unie. Oficiálně se nazývá „seznam nespolupracujících jurisdikcí“. Dle posledních informací byly z této listiny vyškrtnuty karibské státy Arubu, Barbados a Bermudy.

„Černá listina, na které je tak po aktuálním rozhodnutí 12 nespolupracujících zemí, má přispět k boji s „vyhýbáním se daňovým povinností“. Zařazeny na ni jsou země, u nichž má EU pochyby okolo daňové transparentnosti, spravedlivého zdanění či dodržování mezinárodních pravidel namířených proti snižování daňových základů a přesouvání zisku.“²⁰

Seznam nespolupracujících jurisdikcí: Americká Samoa, Belize, Dominika, Fidži, Guam, Marshallovy ostrovy, Omán, Samoa, Trinidad a Tobago, Spojené arabské emiráty, Americké Panenské ostrovy a Vanuatu.²¹

1.4.2 OECD

I organizace OECD má své vlastní listiny. Jsou rozděleny podle spolupráce při výměně daňových informací.

¹⁹ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 89–91.

²⁰ MOR. *Seznam daňových rájů prořídí. EU z něj vyškrtnla Arubu, Barbados a Bermudy* [online]. Ct24.ceska televize.cz, 17. května 2019 [cit. 30. dubna 2019]. Dostupné na: <<https://ct24.ceska televize.cz/ekonomika/2817014-seznam-danovych-raju-proridl-eu-z-nej-vyskrtnla-arubu-barbados-a-bermudy>>.

²¹ MOR. *Seznam daňových rájů prořídí. EU z něj vyškrtnla Arubu, Barbados a Bermudy* [online].

- **Bílá listina** – země, které aplikují pravidla a spolupracují s OECD. Patří sem: Americké Panenské ostrovy, Argentina, Austrálie, Barbados, Česká republika, Čína, Dánsko, Finsko, Francie, Guernsey, Irsko, Island, Japonsko, Jersey, Jižní Afrika, Itálie, Kanada, Korea, Kypr, Maďarsko, Malta, Mauritius, Mexiko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Nový Zéland, ostrov Man, Polsko, Portugalsko, Rusko, Řecko, Seychely, Slovensko, Spojené arabské emiráty, Spojené království, Španělsko, Švédsko, Turecko, USA.
- **Šedá listina** – země, které přislíbily aplikovat pravidla, ale neučinily tak plně, snaha spolupracovat s OECD. Patří sem: Andora, Anguilla, Antigua a Barbuda, Aruba, Bahamy, Bahrain, Belgie, Belize, Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Brunej, Cookovy ostrovy, Dominika, Filipíny, Gibraltar, Grenada, Guatemala, Chile, Kajmanské ostrovy, Kostarika, Libérie, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Malajsie, Marshallovy ostrovy, Monako, Montserrat, Nauru, Niue, Nizozemské Antily, Panama, Rakousko, Samoa, San Marino, Singapur, Svatý Kryštof a Nevis, Svatá Lucie, Svatý Vincent a Grenadiny, Švýcarsko, Turks a Caicos, Uruguay, Vanuatu.
- **Černá listina** – země, které ještě nepřislíbily aplikaci pravidel a nespolupracují s OECD. Od 7. dubna 2009 takové země neexistují.²²

Tyto listiny se však obsahově odlišují od černé listiny EU. Příkladem jsou Spojené arabské emiráty. OECD je zařadila do bílé listiny, ale EU je považuje za nespolupracující země.

1.5 Důvody využití daňových rájů

Podnikatelé využívají daňové ráje především z těchto důvodů:

- 1) Využití daňového ráje bez jakékoliv daňové motivace.
- 2) Užití daňových rájů s daňovým účinkem. Zakládání dceřině společnosti, přes kterou se prodává do třetích zemí. Zatížení je pak mnohem nižší než při přímých obchodech.
- 3) International Tax Planning neboli mezinárodní daňová strategie. Hledání nejvýhodnějších cest pro firmu. Využívání mezer v zákoně a v administrativě.
- 4) Daňový podvod, tj. čin, jehož prostřednictvím subjekt usiluje o vyhnutí se daňové povinnosti. Jedná se většinou o nějaké nepřiznané příjmy.
- 5) Zakrytí původu vlastnictví společnosti.

²² *Offshore země (ne)rovná se praní peněz (OECD a FATF listiny)* [online]. Akont.cz, 1. června 2009 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <https://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_750-offshore-zeme-ne-rovna-se-prani-penez-oecd-a-fatf-listiny-/0>.

- 6) Obava o ztrátu majetku, co možná nejbezpečnější uložení peněz mimo ČR.
- 7) Motiv nákupu nemovitostí v ČR prostřednictvím společnosti, která sídlí v daňovém ráji.
- 8) Investiční příležitosti.²³

²³ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 88–89.

2 Základní pojmy spojené s daňovými ráji

2.1 Daňový únik

Dalším důležitým pojmem, který je potřeba zmínit, je daňový únik. V rámci daňového úniku realizují daňové subjekty takové chování, které má za následek snížení daňové povinnosti vůči státu.²⁴

Jedná se o jednodušší vysvětlení tohoto pojmu, avšak v odborné literatuře se velmi často vyskytují terminologické nepřesnosti. Ty vznikají v důsledku rozmanitosti daňových deliktů, které se například týkají nezákonného vyhýbání se daňové povinnosti, podhodnocení předmětu zdanění, „podvodu vůči zákonu“ či „stínové ekonomiky“. *„Jinak řečeno, kolem daňových úniků víří celý kaleidoskop pojmů a slov, které výrazně ztěžují pochopení tohoto jevu.“*²⁵

V publikaci Dvořáčka a Tylla se dočteme o dvou druzích daňových úniků:

- Legální daňový únik, tj. úmyslné vyhýbání se daňové povinnosti, ale obratným používáním možností daňových zákonů.
- Nelegální daňový únik, kdy dotyčná osob jde nad rámec platné legislativy. Patří tam: daňová refundace (zatajení určité části majetku), daňová malverzace (nepřiznání části příjmů), nadhodnocení daňových výdajů.²⁶

Pojem legální daňový únik se běžně nepoužívá, protože ve většině publikací a případech hovoříme pouze o nelegálním daňovém úniku.

Další možnou cestou, jak provést daňový únik, je nějaká účetní manipulace, nesprávné odepisování majetku atd.²⁷

²⁴ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 86.

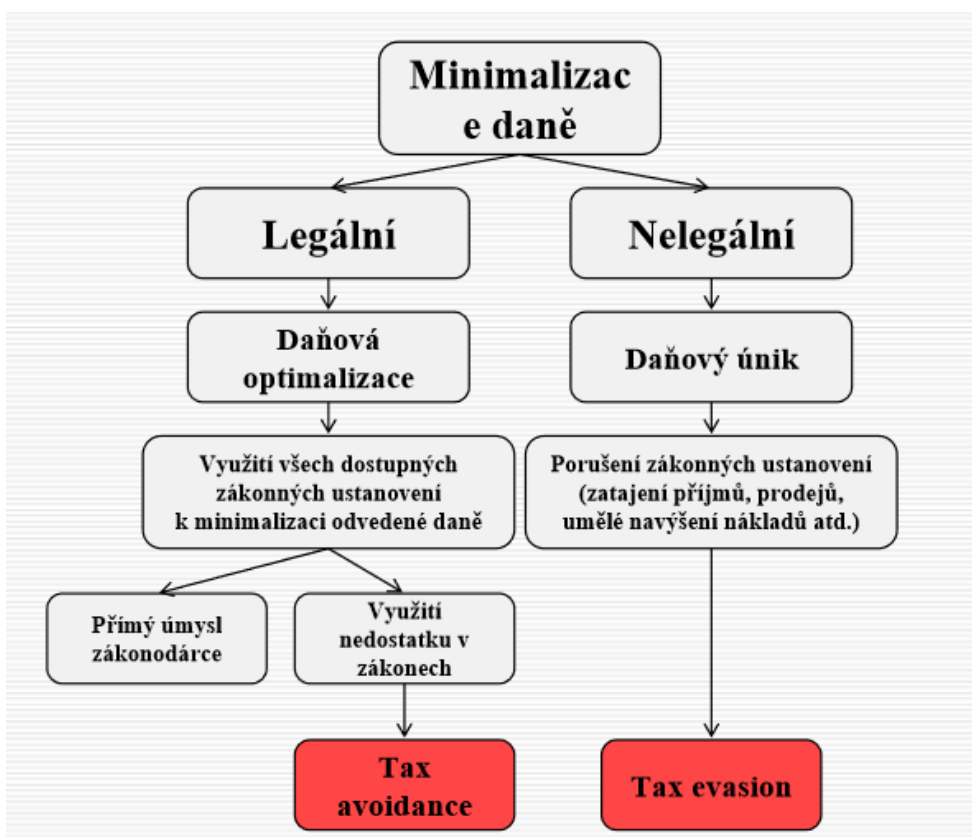
²⁵ MARTINEZ, Jean-Claude. *Daňové úniky*. 1. vyd. Praha: HZ, 1995, s. 7.

²⁶ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 86.

²⁷ Tamtéž, s. 86.

2.2 Daňová optimalizace

Obrázek 1: Daňový únik vs. daňová optimalizace

Zdroj: ²⁸

Na obrázku číslo jedna je velice dobře znázorněn rozdíl mezi daňovým únikem a daňovou optimalizací. Je třeba tyto dva pojmy jasně odlišit, a to právě tento nástroj finančního managementu firmy od daňových úniků, které představují nelegální snižování odvodů daní nebo přímo vyhýbání se jejich placení.

Jak vlastně daňovou optimalizaci chápat. Je to hledání veškerých legálních možností ke snižování daňového základu a tím snižování odvodu daní. Důvodem vstupu firmy do mezinárodního prostředí je využití daňové optimalizace především díky rozdílnému zdanění v jednotlivých státech světa. „Jedním z hlavních kritérií pro výběr souboru rozhodujících faktorů multikriteriální analýzy bude skutečnost, zda chce firma fakticky přemístit na zahraniční trh svoji produkci anebo na zahraničním trhu realizovat pouze některé nevýrobní procesy. V případě, že bude představovat nižší daňové zatížení v hostitelském státě pouze

²⁸ KRESTEŠOVÁ, Martina a Vladislav REZEK. *Daňové nedoplatky a daňové úniky* [online]. Mfcr.cz, © 2013 [cit. 30. dubna 2019]. Dostupné na <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2013-10_Danovenedoplatky-a-danove-uniky.pdf>.

jedno z hodnoticích kritérií, nikoliv však to nejdůležitější.“²⁹ Pokud však firma hledá pouze možnost co nejnižšího odvodu daní, bude toto kritérium pro ni mít vyšší váhu. Taková firma bude hledat jurisdikci spadající do skupiny tzv. daňových rájů nebo také offshore center.³⁰

2.3 Smlouvy o zamezení dvojí zdanění

Jedná se o situaci, kdy na jeden předmět daně se opakovaně použije stejná či podobná daň. V mezinárodním prostředí to znamená, že předmět (jedná se třeba o majetek či příjem) podléhá zdanění ve dvou či více státech. Aby se předcházelo tomu, že budeme platit dvakrát, mají státy Evropské unie a České republiky mezi sebou uzavřené smlouvy zamezující dvojí zdanění, které by měly napomoci mezinárodnímu obchodu.

„Základem pro dohody o zamezení dvojího zdanění mezi jednotlivými členskými státy EU se stala vzorová dohoda o zamezení dvojího zdanění příjmů, kterou přijala v roce 1963 OECD.“

Máme dva druhy dvojího zdanění příjmů a majetku:

- Vnitrostátní – jedná se o zdanění příjmu a majetku v jednom státě dvěma daněmi.
- Mezinárodní – jedná se o střet dvou a více daňových zákonů různých států.³¹

Podle webových stránek Ministerstva financí České republiky a jeho přehledu platných smluv České republiky o zamezení dvojí zdanění v oboru daní z příjmu, resp. z příjmu a z majetku, má ČR uzavřenou smlouvu o dvojím zdanění s 81 zeměmi světa. Přehled byl aktualizován dne 7. 12. 2018.

2.4 Obchodní a bankovní tajemství

Ochrana finančních a obchodních důvěrných informací je základní charakteristikou pro daňové ráje. Tyto země mají zákony, které chrání nejenom tyto důvěrné informace, ale i samotnou identitu vlastníka. Jejich odhalení je v mnoha zemích daňových rájů považováno za trestný čin. Proto jsou toto ideální země skrývající identitu investorů a umožňující jim hromadit velké mění, aniž by byli podrobeni velkému daňovému břemeni.

Příkladem je Švýcarsko, které bylo po dlouhá léta svatyní pro zachování anonymity. Přísné trestné sankce se zde datují od nástupu Hitlera v roce 1933, kdy Švýcarsko vydalo

²⁹ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 85.

³⁰ Tamtéž, s. 85.

³¹ Tamtéž, s. 98.

zákony, které bránily nacistům odhalovat depozita, jež byla uložena německými židovskými klienty.³²

V současnosti se však situace bankovních a obchodních tajemství výrazně změnila. Sílí celosvětový boj proti daňovým rájům a pro firmy začíná být čím dál obtížnější založit si v evropských zemích tzv. offshore účty, které budou anonymní.

Partner společnosti BDO Tax Richard Švejda vysvětluje: „*Ještě v roce 2015 stačilo spolehnout se na to, že daňová správa se o penězích v zahraničí nedozví. To je dnes nemožné. Všechny státy světa jsou pod tvrdým mezinárodním tlakem přinuceny sdílet informace o vlastnících, odtajňovat finanční transakce a spolupracovat na automatické výměně dat.*“³³

2.5 FATF

Financial Action Task Force (FATF) je mezivládní orgán, který má za cíl stanovit normy a podporovat účinné provádění právních, regulačních a provozních opatření pro boj proti praní špinavých peněz, financování terorismu a dalším hrozbám, které by ohrozily integritu mezinárodního finančního systému. Tato organizace vytvořila řadu doporučení, která jsou mezinárodně uznávanými normami.³⁴

FATF byla založena v roce 1989 na summitu G-7 v Paříži. Cílem bylo v počátku jen bojovat proti praní špinavých peněz. V roce 2001 rozšířila svoji působnost i na boj proti financování terorismu.³⁵

Nyní má 38 členů – 36 členských jurisdikcí a 2 regionální organizace: Argentina, Austrálie, Rakousko, Belgie, Brazílie, Kanada, Čína, Dánsko, Evropská komise, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Rada pro spolupráci v Perském zálivu, Hong Kong – Čína, Island, Indie, Irsko, Izrael, Itálie, Japonsko, Korejská republika, Lucembursko, Malajsie, Mexiko, Nizozemsko, Nový Zéland, Norsko, Portugalsko, Ruská Federace, Singapur, Jižní Afrika, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Spojené království, Spojené státy americké.

Další jsou pak pozorovatelé FATF, přidružení členové FATF a organizace pozorovatelů FATF.³⁶

³² LESERVOISIER: *Daňové ráje*, s. 17–19.

³³ VEJVODOVÁ, Alžběta. *Boj proti firmám z daňových rájů sílí. Tajemné podniky přicházejí o bankovní účty* [online]. Právniradce.ihned.cz, 19. září 2018 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://pravmiradce.ihned.cz/c1-66248310-boj-proti-firmam-z-danovych-raj-u-sili-tajemne-podniky-prichazeji-o-bankovni-ucty>>.

³⁴ *Who we are* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/about/whoweare/>>.

³⁵ *What we do* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/about/whatwedo/>>.

Česká republika není přímo členem FATF, ale patří do skupiny přidružených členů, která nese název Moneyval.³⁷

Obrázek 3: Znázornění členů skupiny Moneyval na mapě

Zdroj: ³⁸

2.6 Onshore a offshore společnosti

Podle přesného názvosloví se nejedná přímo o daňové ráje, ale o tzv. země daňových pobídek. Většina zemí nabízejících tyto výhody je mnohdy součástí Evropské unie. Především v západní Evropě jsou zákony pro podnikatele jednodušší, jasnější a snadněji vymahatelné.³⁹

Hlavní výhody, které přináší onshore společnosti, jsou v mezinárodním obchodu, poskytování IT služeb, investičních či brokerských službách nebo k financování a správě investičních či holdingových projektů. „*Předností onshore společností, zejména z Nizozemska, Rakouska nebo Švýcarska je značná prestiž a důvěryhodnost. Vysoké důvěryhodnosti se tyto země těší zejména díky stabilní legislativě a rychlému rozhodování soudních sporů. Mezi klasické onshore jurisdikce patří Nizozemsko, Velká Británie, Kypr, Švýcarsko, Rakousko. Dále k nim řadíme i ostatní státy EU a OECD.*“⁴⁰

³⁶ *Members and observers* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/about/membersandobservers/>>.

³⁷ *Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL)* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/pages/moneyval.html>>.

³⁸ *Members of Moneyval* [online]. Atf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/countries/#MONEYVAL>>.

³⁹ PLUHAR, Karel. *Kypr láká nízkými daněmi, vyšší ochranou soukromí a právní jistotou* [online]. Cfoworld.cz, 7. března 2012 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <<https://cfoworld.cz/evropa-a-svet/kypr-laka-nizkymi-danemi-vyssi-ochranou-soukromi-a-pravni-jistotou-1549>>.

⁴⁰ *Onshore společnosti* [online]. Akont.cz, 1. června 2009 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/sluzby/korporatni/onshore-spolecnosti.html>>.

Nejčastější volbou pro holdingové společnosti mající za úkol spravovat dceřiné firmy a kumulovat či reinvestovat zisk jsou Nizozemsko a Kypr. Malta je ideální volbou pro online podnikání a pro obchod na světových burzách má skvělé podmínky Lucembursko.

Onshore společnosti mají srovnatelné povinnosti s českými firmami. Jsou povinny vést účetnictví, podávat daňové přiznání, platit daně z příjmu právnických osob v místě, kde jsou považovány za daňové rezidenty a podléhají auditu.⁴¹

Tabulka 1: Přednosti vs. slabiny onshore společnosti

Přednosti	Slabiny
Univerzálnost využití	Administrativní náklady
Stabilní právní a daňové prostředí	
Prestiž zahraniční společnosti	
Ochrana soukromí vlastníka	
Výhodný režim zdanění zisku	

Zdroj:⁴²

Slovo offshore má mnoho významů. Ve finančním světě to především znamená cizí země. Tato země pak poskytuje různé finanční výhody. Samotné slovo offshore po překladu do českého jazyka znamená „na moři nebo také mimo pobřeží“.⁴³ Zde je jasná spojitost s ostrovními státy, které takovéto výhody poskytovaly a poskytují.

Největší výhodou pro firmy je snižování odvodů daní. Takovéto firmy pak spadají do jurisdikce tzv. daňových rájů nebo také offshore center. Oba pojmy se často spojují a jejich význam je takřka totožný, tedy daňové ráje = offshore center.

„Offshore finanční centra jsou přímo místa, která mají kromě specifického daňového režimu pro investory také příznivé podmínky pro rozvoj podnikání na svém území (kvalitní telekomunikace, spolehlivé bankovní systémy apod.).“⁴⁴

Zajímavou záležitostí v offshore centrech je tzv. dvojí metr. V praxi to znamená, že v některých státech mají pro podnikání dvojí zákonodárství – jedno pro domácí a druhé pro offshorové společnosti.⁴⁵

⁴¹ Onshore společnosti [online]. Akont.cz, 1. června 2009 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/sluzby/korporatni/onshore-spolecnosti.html>>.

⁴² Onshore společnosti [online].

⁴³ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 4.

⁴⁴ Tamtéž, s. 85–86.

Zemí, které splňují znaky offshore jurisdikce, je velké množství. Oproti onshore zemím je v nich vyšší různorodost v právním prostředí, hospodářské a politické stabilitě. Proto je dobré vybírat si spolehlivou offshore jurisdikci, u které nehrozí žádné razantní změny. Nejčastěji využívané jsou Bahamy, Gibraltar, Hongkong, Singapur či Spojené arabské emiráty.⁴⁶

Tabulka 3: Přednosti vs. slabiny offshore společnosti

Přednosti	Slabiny
Stabilní právní a daňové prostředí	Slabá image, nižší důvěryhodnost
Vstřícnost k zahraničnímu kapitálu	Omezená využitelnost v daňovém plánování
Robustní ochrana soukromí	Omezená využitelnost k podnikání
Zdanění příjmů paušálním poplatkem	Některé jurisdikce právně nestabilní
Minimální administrativní požadavky	
Nízké administrativní náklady	

Zdroj: ⁴⁷

2.6.1 Formy podnikání offshore společností

V offshore podnikání existuje pět právních organizačních forem. Jedná se o korporaci, sdružení, společnost s omezeným ručením či omezeným trváním, nadace a trust.

Korporace vznikají po provedení zápisu do obchodního rejstříku, a to buď na základě obchodního zákona, nebo právního předpisu nižší síly, podle nichž mají tyto společnosti právní osobnost. Dále pak jim upravují povinnosti statutárního orgánu a vztahy mezi orgánem a vlastníkem společnosti.⁴⁸

International business company (IBC) jsou korporace, které jsou typické pro offshore prostředí. V offshore centrech mají speciální právní úpravu, tzv. International business company Act. Díky založení v daňovém ráji jsou společnosti osvobozeny od daně z příjmu,

⁴⁵ KALABIS, Zbyněk. *Offshore centrum: Ráj pro vaše podnikání?* [online]. Mesec.cz, 25. července 2012 [cit. 2. června 2019]. Dostupné na <<https://www.mesec.cz/clanky/offshore-centrum-raj-pro-vase-podnikani/>>.

⁴⁶ *Offshore společnosti* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 2. června 2019]. Dostupné na <https://www.akont.cz/sluzby/korporatni/offshore-spolecnosti.html?gclid=CjwKCAjw8-LnBRAYEiwA6eUMGr8jNVruMKyBEkl4o7u7c_mav1YzWqa1e9BWp0eZ1wdJbDCtL4BcsRoCCX8QAvD_BwE>.

⁴⁷ *Offshore společnosti* [online].

⁴⁸ *Formy offshore podnikání* [online]. Akont.cz, 15. června 2011 [cit. 3. června 2019]. Dostupné na <https://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_634-formy-offshore-podnikani/0>.

pokud neobchodují na území, kde jsou vedeni jako rezidenti. Jedinou jejich povinností je odvádět paušální poplatek vládě za jejich existenci.⁴⁹

Sdružení osob s neomezeným ručením a absencí právní subjektivity představuje sdružení neboli častěji používaný výraz partnership. Je limitováno maximálním počtem členů, pokud počet přesáhne číslo 50, musí se ze sdružení stát společnost.

Právní forma společnosti s omezeným ručením či omezeným trváním má právní subjektivitu a omezené ručení členů.⁵⁰

V USA je obvyklejší formou Limited Liability Company (LLC), kde vlastníci nemají odpovědnost za dluhy a závazky společnosti. Tento druh má prvky korporace buď s partnerstvím, nebo výhradním vlastnictvím.⁵¹

Nadace především v českém právním prostředí podle OZ § 306 je založena k trvalým společenským službám nebo hospodářským účelům. Hlavním účelem nadace je veřejný prospěch, tedy podpora blaha a dobročinnosti.⁵²

Poslední formou v offshore podnikání patří trust. Jedná se o správu majetku, kde máme správce a vlastníka. Správce má povinnost starat se o majetek, který mu byl svěřen, ve prospěch vlastníka.⁵³

2.6.2 Outsourcing vs. offshoring

Při získávání informací o offshoringu často narazíme na pojem outsourcing. Tyto dva pojmy se zpravidla často zaměňují. Outsourcing znamená vyčlenění jedné nebo více aktivit a jejich svěřením třetí straně.⁵⁴ Oproti tomu offshoring má význam jiný. „*V nejobecnější rovině se jedná o přenesení výroby nebo některého vnitropodnikového procesu na organizační jednotku nebo subjekt pod částečnou či plnou kontrolou působící na území cizího státu.*“⁵⁵

⁴⁹ *Formy offshore podnikání* [online].

⁵⁰ *Formy offshore podnikání* [online].

⁵¹ KENTON, Will. *Limited Liability Company (LLC)* [online]. Investopedia.cz, 20. května 2019 [cit. 3. června 2019]. Dostupné na < <https://www.investopedia.com/terms/l/lc.asp> >.

⁵² Aktuální znění: zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁵³ *Formy offshore podnikání* [online].

⁵⁴ DVOŘÁČEK, TYLL: *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, s. 1–2.

⁵⁵ Tamtéž, s. 56.

3 Charakteristika vybraných daňových rájů

V rámci své práce jsem si vybrala tři daňové ráje, které budu v této kapitole charakterizovat. Jedná se o Nizozemsko, USA a Spojené arabské emiráty. Důvodem této volby je vysoká koncentrace českých firem na jejich území, zajímavý daňový systém a výhody, které poskytují zahraničním společnostem.

3.1 Nizozemsko

Podle informací z dubna 2019 je v Nizozemsku celkem 3512 českých firem. Nizozemsko však jako daňový ráj zažívá úpadek. Největší počet českých firem zde byl v roce 2011, kdy jejich počet dosáhl čísla 4501.⁵⁶

I Nizozemsko je na bílé listině OECD, tudíž aplikuje pravidla a spolupracuje s OECD.⁵⁷ Také je členem Financial Action Task Force (FATF), která bojuje proti praní špinavých peněz a financování terorismu.⁵⁸

Nizozemsko patří mezi typ jurisdikce onshore. Nejčastější formou podnikání je Public limited company (Naamloze Venootschap – NV), která má znaky české akciové společnosti a Private company with limited liability (Besloten Vennootschap – BV), jež je velice podobná české společnosti s ručením omezeným.⁵⁹ Hlavním podnikatelským odvětvím jsou zemědělství, informační technologie, chemikálie, farmaceutika atd.⁶⁰ Nizozemsko onshore společnostem uložilo podmínku, že nesmějí podnikat v oboru bankovníctví, pojišťovnictví, finančních služeb a služeb souvisejících se spotřebitelskými úvěry.

Pro založení společnosti je nezbytné složit základní kapitál na bankovní účet. Dále pak musí být zkontrolován název společnosti u obchodní komory. Nutné je i obdržet potvrzení (Certificate of No Objection) od ministerstva spravedlnosti a v neposlední řadě zápis do obchodního rejstříku a registrace u daňového auditora. Sídlo firmy musí být v Nizozemsku.

⁵⁶ MÁLEK. Ondřej. *Kypr, Nizozemí nebo USA. Které daňové ráje jsou nejoblíbenější?* [online]. Moneus.cz, 18. dubna 2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.moneus.cz/ktere-danove-raje-jsou-nejoblibenejsi/>>.

⁵⁷ *Offshore země (ne)rovná se praní peněz (OECD a FATF listiny)* [online].

⁵⁸ *Members and observers* [online].

⁵⁹ *Nizozemsko* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/nizozemsko.html>>.

⁶⁰ *Intercompany Solutions: Váš obchodní partner pro zahájení podnikání v Nizozemsku* [online]. Cs.intercompanysolutions.com, © 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://cs.intercompanysolutions.com/start-a-business-in-the-hollands/>>.

Bohužel v Nizozemsku mají onshore společnosti daňovou povinnost. Jedná se o povinnost platit daň z příjmu právnických osob, která činí 20 %, pokud je zdanitelný příjem do 200 000 EUR = cca 5 mil. Kč, příjmy vyšší jsou zdaněny 25 %.

„Minimální výše základního kapitálu je jedna akcie v hodnotě 1 cent, přičemž akcie mohou být v jakékoli měně. Obvyklá výše základního kapitálu společnosti typu BV činí 18 000 EUR, v případě společnosti typu NV se jedná o 45 000 EUR. Jsou povoleny akcie na jméno s omezeným či nulovým právem na převod a akcie s hlasovacím právem či bez něj. Omezení převodu akcií, které si mezi sebou akcionáři dohodnou, může být součástí stanov společnosti.“⁶¹

Počet jednatelů je minimálně jeden a je jedno, zda to bude právnická, či fyzická osoba. U akcionáře jsou podmínky stejné.

Onshore společnost je povinna vést účetnictví a zveřejňovat ho. Společnosti typu BV podléhají auditu na základě tří podmínek:

1. Jejich majetek je vyšší než 6 mil. EUR.
2. Obrat přesahuje 12 mil. EUR.
3. Průměrný počet zaměstnanců je 49.⁶²

Česká republika má s Nizozemskem uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění, a to od 5. 11. 1974.⁶³

Hlavním důvodem pro založení onshore společnosti v Nizozemsku nejspíš bude poměrně nízká sazba daně z příjmů oproti jiným státům a výhodná zeměpisná poloha. Kromě toho má Nizozemsko uzavřeno takřka nejvíce smluv o zamezení dvojího zdanění na světě.

Pro české firmy není důvodem pro založení společnosti v Nizozemsku daňová optimalizace, jelikož v ČR činí sazba daně pro právnické osoby 19 %, oproti 20 a 25 % v Nizozemsku. Důvodem k přesunutí společnosti do Nizozemska může být velmi stabilní právní prostředí, dobré prostředí pro holdingové společnosti a vysoká image společnosti.

Nizozemsko je však českými firmami využíváno především jako tzv. tranzitní země při převodu dividend, úroků, licenčních poplatků a kapitálových zisků. Srážkové daně pro dividendy, úroky, licenční poplatky mohou být díky smlouvám o zamezení dvojího zdanění efektivně zdaněny 0% sazbou.⁶⁴ V ČR činí srážková daň pro právnické osoby 19 %.

⁶¹ Nizozemsko [online].

⁶² Nizozemsko [online].

⁶³ Oddělení 1503 - Mezinárodní zdaňování MF ČR. *Přehled platných smluv* [online]. Mfcr.cz, 7. prosince 2018 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv>>.

⁶⁴ *Nizozemské království* [online]. Trustservices.cz, © 2006–2019 [cit. 3. července 2019]. Dostupné na <<https://www.trustservices.cz/cz/jurisdikce/nizozemske-kralovstvi-4/>>.

3.2 Spojené státy americké (USA)

Po Nizozemsku je USA druhou zemí s největším počtem českých firem, které zde mají sídlo. V roce 2019 jich bylo zatím je 2927. Za období posledních osmi let se USA těší oblibě u českých podnikatelů, což je patrné z toho, že počet společností stále narůstá.⁶⁵

USA jako celosvětová velmoc má své čestné místo na tzv. bílé listině OECD jako země, která aplikuje její pravidla a spolupracuje s ní.⁶⁶ Je také členem FATF.⁶⁷

V USA je možnost existence jak onshore, tak offshore společností. Větší výhody má společnost offshore, protože právnícká osoba neplatí žádnou daň z příjmů. Mezi nejobvyklejší typy společností patří korporace neboli Inc. a Limited Liability Company = LLC. Inc. je obdobou naší akciové společnosti. Existuje zde povinnost pravidelných schůzek akcionářů. Limited Liability Company neboli LLC je velice podobná české společnosti s ručením omezeným. Je tu menší administrativní zátěž než u INC. U offshore společnosti typu LLC se platí srážková daň.⁶⁸

Jelikož USA se skládá z více států a každý má svá vlastní vnitřní pravidla a normy, offshore podnikatelé upřednostňují některé státy. Jedná se především o Arkansas, Delaware, New Jersey, New York, Oregon, Washington DC či Wyoming.⁶⁹

Založení firmy je velice jednoduché a z časového hlediska i úsporné. Není nutná ani přítomnost zakladatele, společnost se dá jednoduše založit přes internet. „*Nezbytnou adresu sídla firmy lze získat například prostřednictvím virtuální kanceláře nebo odkoupit tzv. ready-made společnost, která je připravena k okamžitému využívání. Virtuální kancelář v USA je ideální pro firmy typu LLC, jejichž majitelé sídlí v ČR a nepotřebují tak podnikatelskou činnost vykonávat přímo na území Spojených států.*“⁷⁰

Celý proces probíhá předložením stanov nebo certifikátu o vzniku (Certificate of Formation) společnosti tajemníkovi daného státu (Secretary of State). Pak už je možný zápis do obchodního rejstříku a celý proces je u konce. Jediné omezení, které společnosti mají, se týká názvu. Nesmí obsahovat slovo bank (banka), trust („*Sdružení podniků, ve kterém*

⁶⁵ MÁLEK: *Kypr, Nizozemí nebo USA. Které daňové ráje jsou nejoblíbenější?*

⁶⁶ *Offshore země (ne)rovná se praní peněz (OECD a FATF listiny)* [online].

⁶⁷ *Members and observers* [online].

⁶⁸ *Založení společnosti v USA* [online]. Chytryprevod.cz, 22. října 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://chytryprevod.cz/zalozeni-spolecnosti-usa/>>.

⁶⁹ *USA* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/usa.html>>.

⁷⁰ *Založení společnosti v USA* [online].

*jednotlivé firmy ztrácejí svou hospodářskou a často i právní samostatnost.*⁷¹), insurance (pojištění) a security (zajištění). S tím je spojený zákaz podnikat v oboru bankovníctví a finančních služeb.

Není vyžadován žádný základní kapitál. Jednatelům musí být minimálně jedna osoba a může se jednat jak o právnickou, tak o fyzickou osobu, ale nesmí být rezidentem USA. U LLC je vyžadován minimálně jeden společník.⁷²

V USA podnikající osoby odvádějí daň z příjmů ve výši až 40 %. Toto se ovšem netýká offshore společností se zahraničním vlastníkem. Srážková daň, která činí 30 %, je v USA uvalena na dividendy, licenční poplatky a další transakce určené majitelům firem mimo USA.⁷³

Jedinou povinností offshore a onshore společností je vést účetnictví.⁷⁴

Česká republika a USA mají od 23. 12. 1993 uzavřenou smlouvu zabraňující dvojí zdanění.⁷⁵

Důvodů pro založení onshore nebo offshore společnosti v USA je hned několik, a to minimální zátěž s administrativou a možnost založení bez přítomnosti vlastníka. Menším mínusem je tu srážková daň 30 %, která je uvalena na dividendy, licenční poplatky a další transakce určené majitelům firem mimo USA.

3.3 Spojené arabské emiráty (SAE)

Dle informací z dubna 2019 je v SAE evidováno 373 českých firem. Popularita SAE jako daňového ráje stoupá. Jednoznačným důkazem je vzrůstající počet offshore společností, jelikož od roku 2011 došlo k nárůstu o 159 firem.⁷⁶

Spojené arabské emiráty jsou sice dle OECD zařazeny na tzv. bílou listinu, kde jsou uvedeny země aplikující pravidla OECD a spolupracující s touto organizací.⁷⁷ Ale stále jsou uvedeny také na tzv. černé listině EU neboli na seznamu nespolupracujících jurisdikcí, což může vést k nedůvěryhodnosti společností, které se zde zakládají.⁷⁸

⁷¹ *Co je trust* [online]. Peníze.cz, © 2000–2019 [cit. 3. července 2019]. Dostupné na <<https://www.penize.cz/slovník/trust>>.

⁷² *USA* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/usa.html>>.

⁷³ *Založení společnosti v USA* [online]. Chytryprevod.cz, 22. října 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://chytryprevod.cz/zalozeni-spolecnosti-usa/>>.

⁷⁴ *USA* [online].

⁷⁵ Oddělení 1503 - Mezinárodní zdaňování MF ČR. *Přehled platných smluv* [online].

⁷⁶ MÁLEK: *Kypr, Nizozemí nebo USA. Které daňové ráje jsou nejoblíbenější?*

⁷⁷ *Offshore země (ne)rovná se praní peněz (OECD a FATF listiny)* [online].

⁷⁸ MOR. *Seznam daňových rájů prořídí. EU z něj vyškrtla Arubu, Barbados a Bermudy* [online].

Nejčastěji jsou společnosti zakládány v Dubaji nebo v Ras al-Khaimahu. Offshore společnosti zde mají většinou formu LLC – Limited Liability Company nebo IBC – International Business Company. Nejčastějším předmětem jejich podnikání jsou IT technologie, marketing, ale i výroba různého zboží. Provozovány jsou v rámci tzv. Free Zone. Tyto zóny jsou rozděleny podle typu podnikání, na které SAE udělí licenci. Není tedy možné přijít s jakýmkoliv podnikatelským záměrem. SAE má tři základní typy licencí: Professional License – pro společnosti poskytující služby, Commercial License – pro nákup zboží, Industrial License – pro činnosti spojené s výrobou.⁷⁹

Pro vznik společnosti je tedy nutné založit společnost v oblastní Free Zone a mít potřebnou licenci. Veškeré zakládající dokumenty musejí být v anglickém jazyce. Zápis offshore společnosti má určité náležitosti. Společnost musí mít název schválený obchodním rejstříkem, musí si obstarat a dodat KYC dokumenty („KYC = *identifikace a ověření totožnosti klienta jako součást opatření vedoucích k zabránění zneužití finančního systému k legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu*“⁸⁰) pro každého skutečného vlastníka – (Beneficial owner), akcionáře a jednatele. V neposlední řadě je nezbytné předložení stanov společnosti, kde jsou uvedeny veškeré informace o základním kapitálu, hodnotě akcií, pravomocích akcionářů a předmětu činnosti. Vše musí být ověřeno místním notářem nebo musí být tyto stanovy podepsány přímo jednatelem.

V SEA nemají žádnou daň z příjmů právnických osob, daň z kapitálových příjmů, srážkovou daň, daň darovací ani dědickou daň. Daň z příjmů platí jen společnosti operující v ropném průmyslu a pobočky zahraničních bank.⁸¹

K dalším důležitým informacím pro založení společnosti patří to, že minimální licenční poplatek vládě činí 4000 AED = cca 24 600 Kč a roční licenční poplatek 2500 AED = cca 15 380 Kč. Základní kapitál firmy musí činit 50 000 AED = cca 307 500 Kč. Minimální počet akcionářů představuje jedna osoba, která nemusí mít trvalý pobyt v SAE a může to být jak fyzická, tak i právnická osoba. To platí i u ředitele. Společnost je povinna vést účetnictví a provádět pravidelný audit.

⁷⁹ Založení společnosti v Dubaji [online]. Chytryprevod.cz, 22. října 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://chytryprevod.cz/zalozeni-spolecnosti-dubaji/>>.

⁸⁰ MAŠLEJ, Jiří. ICO a KYC v české právní úpravě [online]. Epravo.cz, 29. května 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/ico-a-kyc-v-ceske-pravni-uprave-107598.html>>.

⁸¹ Spojené arabské emiráty [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/spojene-arabske-emiraty.html>>.

Z toho všeho vyplývá, že hlavní výhodou offshore společnosti ve Spojených arabských emirátech je daňová optimalizace, ochrana majetku a anonymita vlastníka, jelikož SAE nepodepsala žádnou dohodu o výměně informací v daňových záležitostech (TIEA – Tax Information Exchange Agreement). Není tedy vázaná automatickou výměnou informací.⁸² Od 9. 8. 1997 mají SAE podepsanou smlouvu zamezující dvojí zdanění s Českou republikou.⁸³

⁸² *Daňový ráj SAE – Ras al-Khaimah*. [online]. Ioffshore.cz, © 2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.ioffshore.cz/offshore-spolecnosti/spojene-arabske-emiraty>>.

⁸³ Oddělení 1503 - Mezinárodní zdaňování MF ČR. *Přehled platných smluv* [online].

4 Porovnání vybraných daňových rájů s českým podnikatelským prostředím

V kapitole 3 byly charakterizovány tři vybrané daňové ráje – SAE, Nizozemsko a USA. U těchto zemí se liší podmínky pro založení offshore nebo onshore společnosti, výše kapitálu, výše daňové povinnosti, dostupnost záznamů o vlastníkovi a administrativní zátěž.

Každá společnost má však jiné požadavky, které ovlivňují výběr daňového ráje. Proto není možné uvést, který daňový ráj je pro společnosti univerzální a nejvýhodnější.

V tabulce číslo 3 je možné si všimnout, jak se jednotlivé země od sebe na základě daných kritérií odlišují. Zároveň jsou tyto daňové ráje porovnány s Českou republikou.

Tabulka 4: Porovnání daňových rájů s ČR

	SAE	Nizozemsko	USA	ČR
Počet firem (Po i FO)	373	3512	2927	475 600 ⁸⁴
OECD	spolupracují	členem	členem	členem
FATF	člen Menafatf	členem	členem	členem Moneyval
Typ jurisdikce	Offshore	onshore	offshore, onshore	
Právní forma podnikání	LLC, IBC	NV, BV	Inc., LLC	v.o.s., s.r.o., a.s., k.s.
Srážková daň	ne	0 %	30 %	19 % pro právnícké osoby
Daň z příjmů právníckých osob	ne	20–25 %	0 %	19 %

⁸⁴ ČTK. *Loni v Česku vzniklo přes 32 tisíc nových firem, nejvíce za deset let* [online]. Novinky.cz, 1. února 2018 [cit. 3. července 2019]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/kariera/462178-loni-v-cesku-vzniklo-pres-32-tisic-novych-firem-nejvice-za-deset-let.html>>.

Základní kapitál	50 000 AED	NV – 45 000 EUR, BV – 18 000 EUR	žádný kapitál	v.o.s. – 0 Kč s.r.o. – 1 Kč a.s. – 2 mil. Kč k.s. – 0 Kč
Minimální počet jednatelů	1	1	1	1
Anonymita	ano	ne	většinou ne	ne
Uzavřena smlouva o dvojím zdanění s ČR	ano	ano	ano	

Zdroj: ⁸⁵

První informací je počet firem v dané zemi. Je na první pohled zjevné, že co se týče daňových rájů, je Nizozemsko v popředí, a to s počtem 3512 českých firem na svém území. Pouhých 373 společností je v SAE. Avšak podle dat z minulých let je možné předpokládat, že v následujících letech toto číslo pouze jen poroste. Důvody, proč tomu tak je, se pokusím vysvětlit níže.

Kritériem výběru daňového ráje může být i fakt, zda země je členem nebo alespoň spolupracuje s některou organizací angažující se v oblasti daňových rájů. Co se týče OECD, je důležité vědět, na které listině je daňový ráj uveden. Pokud na bílé listině, jedná se o stát, který aplikuje pravidla OECD a spolupracuje s ní. V tabulce je vidět, že SAE pouze spolupracují s OECD, její pravidla však neaplikují. Všechny porovnávané státy jsou členy FATF. Tato organizace bojuje proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Takže pro někoho, kdo chce v daňovém ráji ukrýt peníze z nelegální činnosti, není ani jeden z těchto států vhodnou alternativou.

Ani typ jurisdikce není jasným vodítkem pro ideální daňový ráj. Na základě informací z kapitoly 2.6 má dle mého názoru více výhod založení offshore společnosti než onshore. Rozhodnutí je na společnosti, který typ jurisdikce zvolí. To se týká i právní formy podnikání.

⁸⁵ Vlastní zpracování.

Nejzajímavějším kritériem je daňová povinnost, kterou mají společnosti platit. Nejčastěji se jedná o daň z příjmů právnických osob a o srážkovou daň. V ČR činí daň z příjmů právnických osob 19 %. V SEA nemají daň z příjmu právnických osob vůbec zavedenou. V Nizozemsku daň z příjmů právnických osob činí 20–25 % podle výše zdanitelného příjmu a v USA je tato daň pro zahraniční firmy nulová. Dá se tedy říct, že nejvýhodnější je z toho pohledu založení společnosti v SEA nebo v USA, protože v těchto zemích za daň z příjmů právnických osob společnost neodvede ani korunu. Druhou daňovou povinností je platba srážkové daně, která je v ČR také 19 %. V SEA opět tuto daň vůbec nemají. V Nizozemsku je srážková daň 0 % a v USA srážková daň na dividendy činí až 30 %. Z pohledu odvádění srážkové daně by na tom společnost byla nejlépe v SEA a v Nizozemsku. Takže při propojení těchto dvou kritérií je celkové daňové zatížení ve všech třech rájích o něco nižší než v ČR, protože je tam buď nižší daň z příjmů právnických osob, nebo nižší srážková daň.

Dalším zajímavých a možná i neobvyklým kritériem je administrativní zátěž pro zakládající společnosti. Složitost dokumentů je někdy příliš vysoká, že si zakladatelé rádi připlatí za pomoc právníka či specializované agentury. V ČR je pro nezkušeného zakladatele administrativa příliš náročná. Tím pádem by pro společnost byla velká úleva působit tam, kde je to mnohem jednodušší. Bez problémů a s pomocí internetu lze založit firmu v USA. Čeká se potom jen na zápis do obchodního rejstříku. Avšak v SEA a v Nizozemsku je náročnost dokumentace srovnatelná s Českou republikou.

Výše základního kapitálu se velice liší. Přepočtou-li se částky na české koruny, tak v USA není potřebný žádný kapitál. U SAE částka činí cca 307 500 Kč. V Nizozemsku se liší podle formy podnikání. U NV je výše kapitálu přibližně 1 125 000 Kč a u BV 450 000 Kč. V České republice nemusí mít podnikatel žádný kapitál u v.o.s. a k.s. U s.r.o. je částka 1 Kč a u akciové společnosti částka dosahuje 2 mil. Kč. Základní kapitál tedy podle mě nebude příliš velkou motivací pro zakládání společnosti v zahraničí. Možná tomu tak bylo dříve, že výše základního kapitálu ovlivňovala odchod českých firem do zahraničí. Právní úprava se v České republice z pohledu obchodních společností výrazně změnila. K 1. 1. 2014 byl zrušen obchodní zákoník a byl zaveden nový občanský zákoník. Změny nastaly u základního kapitálu s.r.o., kde dříve bylo potřeba 200 000 Kč, dále pak u komanditní společnosti, kde byl v minulosti základní kapitál 5000 Kč.

S anonymitou už to dávno není jako v minulosti. Země mezi sebou uzavírají různé smlouvy o předávání informací. Zamezují se tím praní špinavých peněz, financování terorismu či daňové úniky. Jedině SAE nejsou vázány přímo smlouvami o předávání informací, ale u většiny případů spolupracují.

Posledním kritériem jsou smlouvy o dvojím zdanění mezi domovským státem a státem, v němž podnikatel založil svou společnost. ČR má uzavřeno celkem 81 smluv a mezi nimi jsou všechny tři charakterizované státy.

Na základě porovnaných informací je podle mého názoru pro českého podnikatele nejvýhodnější založit svou společnost v SAE. Nemusí zde platit žádnou daň a je zde stále zachovaná určitá anonymita. SAE jdou stále ekonomicky kupředu a mít sídlo společnosti v Dubaji nebo v Ras al-Khaimahu představuje určitou prestiž.

I přes tyto úžasné benefity není počet českých firem v SEA příliš vysoký. Důvodem může být obava z arabské země a její nedůvěryhodnost. Co se týče jazykové bariéry, v tom bych problém neviděla. Veškeré dokumenty jsou v angličtině a zaměstnanci místních úřadů mluví plynou angličtinou. Podle mého názoru je prozatím nízký počet českých firem způsoben „mládím“ těchto měst. Před dvaceti lety zde žilo jen místní obyvatelstvo a byla zde poušť. V průběhu dvaceti let se z Dubaje a z Ras al-Khaimahu stala neuvěřitelná moderní velkoměsta s nejrychleji rostoucím sektorem korporátních služeb. Troufám si říct, že SEA mnohonásobně předběhnou v číslech zahraničních společností USA a Nizozemsko.

5 Dopady na celosvětovou ekonomiku a Českou republiku

Daňové ráje jsou celosvětovým problémem, o kterém se ví dlouhou dobu, ale státy se tomuto problému neuměly postavit. Naštěstí se ale pomalu začínají nacházet efektivní cesty, jak počty daňových rájů snižovat a snižovat počet firem, které je budou využívat. Celosvětové organizace, ale i samotné státy mají snahu s nimi bojovat. Hlavně se zaměřují na státy, kde je ohromné množství firem, jež skrývají velké obnosy peněz s nejasným původem. Může se jednat o peníze z trestné činnosti.

V roce 2018 se odhadem asi 21 až 32 bilionů dolarů (423 až 645 bilionů korun) nacházelo v nezdaněných nebo částečně zdaněných daňových rájích. Je to stejná částka jako hrubý domácí produkt USA a Čína dohromady.⁸⁶

Českých firem v daňových rájích naštěstí ubývá. Podle analytičky Petry Štěpánkové začal počet českých firem pozvolna klesat v roce 2015. V letošním roce se rychlost stěhování z daňových rájů čtyřikrát zrychlila. Aktuálně je v zahraničí asi 12 546 českých firem. Oproti minulému roku se počet snížil o 259, což je více než za celý rok 2018, 2017 a 2016.⁸⁷

Celkový objem kapitálu českých firem v zahraničí je neuvěřitelných 323,4 miliard korun. Částka se ale od minulého roku snížila o 3,2 miliardy korun. V současnosti je kontrolováno asi 2,52 % českých firem, které jsou v zahraničí. Studie odhadují, že Česká republika ročně přijde o neuvěřitelných 20 miliard korun.⁸⁸

Částka 20 miliard korun je celkem vysoká částka. Podle státního rozpočtu na rok 2019 je deficit vypočítán na 40 mld. korun. Půlka tohoto deficitu by byla uhrazena, kdyby neexistovaly daňové ráje.⁸⁹ Částka 20 miliard by se v našem státě dala využít mnoha způsoby, například ve zdravotním sektoru, kde by byla možnost zvýšit platy lékařům, kteří velice často kvůli špatným platovým podmínkám odcházejí do zahraničí. V rámci státního rozpočtu jsou výdaje ministerstva zdravotnictví vypočítány na 8 203 095 540 Kč. Z toho jde na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci 1 534 932 797 Kč. Dále pak se částka 20 miliard korun dala použít na vylepšení infrastruktury. Ministerstvo dopravy má vypočítané

⁸⁶ REINER, Tomáš. *V daňových rájích mizí bilióny* [online]. Novinky.cz, 15. března 2018 [cit. 9. června 2019]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/ekonomika/466216-v-danovych-rajich-mizi-biliony.html>>.

⁸⁷ ŠTĚPÁNOVÁ, Petra. *Odchody z daňových rájů letos nabraly tempo* [online]. Bisnode.cz, 15. dubna 2019 [cit. 30. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.bisnode.cz/o-bisnode/o-nas/novinky/odchody-z-danovych-raj-u-letos-nabraly-tempo/>>.

⁸⁸ ŠTĚPÁNOVÁ, Petra. *Odchody z daňových rájů letos nabraly tempo* [online].

⁸⁹ ŽUROVE, Michal. *Státní rozpočet na rok 2019 v Poslanecké sněmovně* [online]. Mfcr.cz, 24. října 2018 [cit. 9. června 2019]. Dostupné na <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/statni-rozpocet-na-rok-2019-v-poslanecke-33220>>.

výdaje v rámci svého resortu na 72 555 424 741 Kč.⁹⁰ Takže pokud by do státní kasy přibýlo ztracených 20 miliard korun a částka by se rozdělila mezi tyto dva zmiňované resorty, každý by si polepšil o 10 miliard korun. Není to nijak převratná částka, ale také není zanedbatelná. I v jiných resortech by takováto částka rozhodně našla své uplatnění.

Za zrychlení stěhování firem zpět do vlasti může i sílící boj proti daňovým rájům. Probíhá mnohem lepší výměna informací, které předávají i země, které byly dříve považovány za typické daňové ráje. Pro firmy začíná být mnohem složitější založit si v zahraničí offshore společnost a získat bankovní účet.

V roce 2015 vydala EU směrnici o předcházení využívání finančního systému k praní špinavých peněz a financování terorismu. Tato směrnice ukládá bankám, kampeličkám, směnárnám virtuálních měn, provozovatelům hazardních her a investičním zprostředkovatelům, aby prověřovaly původ peněz. Účty jsou transparentnější a vzniká tak identifikace vlastníků.⁹¹

Následující tabulka znázorňuje počet českých firem v jednotlivých daňových rájích.

Tabulka 5: Počty českých firem v daňových rájích

Země	1Q 2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Bahamy	39	39	37	39	41	42	39	39	35
Belize	190	192	196	203	194	161	145	118	94
Bermudské ostrovy	7	4	4	5	5	5	7	7	5
Britské Pan. ostrovy	344	355	384	414	433	452	453	455	438
Gibraltar	63	65	69	72	72	75	74	74	66
Guernsey (Velká Británie)	16	16	23	25	31	28	29	30	29
Hongkong	233	222	191	137	97	102	91	80	69
Jersey (Velká Británie)	31	32	38	39	43	43	56	57	59
Kajmanské ostrovy	11	11	14	18	20	30	33	37	38
Kypr	2 142	2 156	2 205	2 175	2 151	2 097	2 018	1 904	1 705

⁹⁰ Aktuální znění: zákon č. 336/2018 Sb., zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2019, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ VEJVODOVÁ, Alžběta. *Boj proti firmám z daňových rájů sílí. Tajemné podniky přicházejí o bankovní účty* [online]. Právniradce.ihned.cz, 19. září 2018 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://pravnicaradce.ihned.cz/c1-66248310-boj-proti-firmam-z-danovych-raj-u-sili-tajemne-podniky-prichazeji-o-bankovni-ucty>>.

Lichtenštejnsko	223	212	210	216	225	226	237	261	255
Lucembursko	871	887	929	968	1 068	1120	1 144	1 173	1 192
Malta	320	306	302	259	223	177	149	122	102
Monako	53	62	67	63	61	72	60	51	54
Maršallový ostrovy	153	155	150	133	90	55	31	14	5
Nizozemské Antily	9	9	9	13	17	15	15	16	15
Nizozemí	3 512	3 637	3 755	3 912	4 194	4 208	4 368	4 443	4 501
Panama	234	234	224	239	247	243	216	199	190
Ostrov Man	36	36	32	34	39	40	33	35	34
Seychelská republika	759	765	803	873	886	827	717	512	414
Spojené arabské emiráty	373	361	342	313	292	270	255	225	214
Spojené státy americké	2 927	3 049	3 047	3 035	2 990	2 959	2 939	2 903	2 750
Celkem	12 546	12 805	13 031	13 185	13 419	13 247	13 109	12 676	12 196

Zdroj: ⁹²

V tabulce je názorně vidět mírně se snižující počet českých firem v zahraničí. Mezi lety 2011–2019 byl nejvyšší počet českých firem zaznamenán v roce 2015 a nejnižší v roce 2011. Současný počet firem 12 546 je druhým nejnižším číslem v tomto časovém rozpětí. Podle ekonomů bude toto číslo ještě do konce roku nižší, což pro ekonomiku českého státu velmi pozitivním jevem.

V tabulce jsou také uvedeny mnou charakterizované daňové ráje – Nizozemsko, USA a SEA. U Nizozemska je viditelný velký pokles českých firem. V roce 2011 se na území Nizozemska nachází 4501 českých firem, zato v roce 2019 čísla poklesla o 989 českých firem. Důvodem může být např. vysoká daň z příjmů právnických osob oproti ČR. U USA počet českých firem od 2011 až do roku 2018 rostl. Zvrat přišel v roce 2019. V tomto roce se na území USA nachází 2927 českých firem. Ve srovnání s rokem 2018 jde o rozdíl 122 firem. Podle mě se ale nejedná o nějak velký úbytek. Lépe jsou na tom Spojené arabské emiráty. Jejich čísla rostou.

⁹² ŠTĚPÁNOVÁ, Petra. *Odchody z daňových rájů letos nabraly tempo* [online].

V roce 2011 bylo evidováno 214 českých firem na území SEA a v roce 2019 je jich 373. Nárůst o 159 firem s ohledem na jejich počty v předchozích letech je celkem značný. Jak už zmiňuji v předchozích kapitolách, u SEA se dá očekávat nárůst českých firem i v dalších letech.

Tato problematika je velice obsáhlá. Z tabulky by se dalo vyvodit ještě mnoho zajímavých závěrů, ale bohužel se tomu nemohu více věnovat s ohledem na požadovaný rozsah práce.

Závěr

Má bakalářská práce se zabývala problematikou daňových rájů a jejich dopadů na Českou republiku. Cílem této práce bylo charakterizování tří z nich (Nizozemsko, USA a SEA), jejich následné srovnání s ČR a vyhodnocení toho nejvýhodnějšího daňového ráje pro české podnikatele, kteří si chtějí založit svou společnost v zahraničí.

Cíl se mi podařil splnit. Na základě vyhodnocených informací je podle mého názoru nejvýhodnější pro českého podnikatele založit svou společnost v SEA, jež přináší podnikatelům hned několik benefitů, a to především absenci daňové povinnosti, stále zachování určité anonymity vlastníka, dobrou ekonomickou situaci na trhu a určitou prestiž, mít zde sídlo firmy.

Druhým cílem bylo zjištění dopadů na českou ekonomiku, především na státní rozpočet. Na základě zjištěných informací ročně přijde Česká republika cca až o 20 miliard korun, což má za následek chybějící peníze ve státním rozpočtu. Tato částka opravdu není nijak převratná, pokud ji srovnáme s celkovými schválenými příjmy státního rozpočtu na rok 2019. Ty činí 1 465 359 071 851 Kč, ale i tak by například mohla pomoci ve zdravotnictví nebo ke zkvalitnění infrastruktury, protože jsou podle mého názoru tato dvě odvětví nejvíce podfinancována.

První kapitola obsahuje definici daňových rájů a jejich historii. Zde jsem se dozvěděla, že daňové ráje nejsou žádnou novodobou záležitostí, ale právě naopak. Již ve starověkém Řecku se obchodníci snažili vyhnout daním, které vybírala polis za dovoz a vývoz. Další bod této kapitoly se zabývá jednotlivými kritérii výběru vhodného daňového ráje. Mezi tato kritéria patří například stabilní ekonomika, důvěryhodnost země a její dobrá infrastruktura. Malá část je i věnována důležitosti bankovního sektoru u daňového ráje. Banky totiž nerezidentům velice často poskytují určité výhody, které pro rezidentského klienta nejsou možné. Jedná se o výhody nabídky vyšších úroků z vkladů nebo jednodušší administrativu. Dále pak jsou zde vyjmenovány některé daňové ráje. Zajímavým zjištěním pro mě bylo, že daňovými ráji jsou třeba i Irsko a Kypr. Pozornost si v této kapitole zasloužila i černá listina EU a organizace OECD. Zajímavostí je, že zde máme možnost vidět rozdíly mezi listinami EU a OECD. Černá listina EU obsahuje celkem 12 zemí, mezi něž patří i Spojené arabské emiráty. Naproti tomu součástí černé listiny OECD nejsou od 7. dubna 2009 žádné země. Kapitola je zakončena přiblížením využití jednotlivých daňových rájů, jež může být nejen legální, ale také i nelegální.

Druhá kapitola seznamuje se základními pojmy, které se pojí k daňovým rájům. Jedná se o daňový únik a daňovou optimalizaci. Tato část kapitoly se zabývá hlavně rozdílem mezi optimalizací a únikem. Optimalizace je totiž vždy legální, jedná se o využití nejlepších možností v globálním měřítku. Oproti tomu únik je vždy nelegální. Tato kapitola se věnuje i smlouvám o zamezení dvojího zdanění a také otázce zachování obchodního a bankovního tajemství. Co se týče bankovního tajemství, oproti minulosti se situace výrazně změnila. Jedná se spíš už jen o výjimky, kdy banka odmítne podat informace nějakému státnímu orgánu. S měnící se situací přichází na scénu i mezivládní orgán FATF, který se snaží o boj proti praní špinavých peněz. Nejpodstatnější částí této kapitoly je však definice onshore a offshore společnosti. Podle zjištěných informací se mi zdá lepší a výhodnější založení onshore společnosti než offshore společnosti. Ale ne všechny daňové ráje umožňují založení onshore, některé umožňují pouze offshore společnosti.

Třetí kapitola se zabývá třemi vybranými daňovými ráji a jejich charakteristikou. Jedná se o Nizozemsko, USA a SEA. Tyto země jsou jednotlivě popsány. V charakteristice nechybí daňové povinnosti pro onshore nebo offshore společnosti, jejich právní forma ani postup pro založení společnosti v příslušné zemi. Byla zde snaha charakterizovat všechny tři země podobným způsobem kvůli zjednodušení následujícího porovnání.

Čtvrtá kapitola je stěžejní kapitolou práce. Pomocí tabulky jsou charakterizované země porovnávány s Českou republikou na základě několika kritérií, jimiž jsou počet českých firem na svém území, členství v mezinárodních organizacích zabývajících se daňovými ráji, typ jurisdikce, právní forma, daňové povinnosti pro PO, základní kapitál, počet jednatelů a uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění a v neposlední řadě z pohledu anonymity vlastníků společnosti. Nejzajímavější je dle mého názoru část týkající se daňové povinnosti, což je i většinovým důvodem pro založení onshore nebo offshore společnosti. Kupříkladu u Nizozemska je daň z příjmů právnických osob větší než v ČR, zato v USA a v SEA společnost neodvede za tuto daň žádnou částku. Opakem toho je srážková daň, kde má Nizozemsko nulovou sazbu a USA má stanovenou sazbu 30 %. Na základě informací v tabulce jsem vyhodnotila SEA jako nejlepší a nejvýhodnější daňový ráj pro nově zakládající onshore nebo offshore společnosti s českým majitelem.

Obsahem páté kapitoly je zhodnocení dopadů daňových rájů na českou ekonomiku a její státní rozpočet. Součástí kapitoly je i tabulka s aktuálním počty českých firem v zahraničí. K ní je připojen i příslušný komentář v podobě srovnání aktuálního stavu s předešlým stavem českých firem v zahraničí. U většiny případů je viditelný pokles českých firem, jen u několika výjimek je znát jejich nárůst. Jedná se například o Hongkong, Maltu,

Seychelskou republiku a SEA. Jádrem problému ale zůstávají dopady na českou ekonomiku v podobě 20 miliard korun, které bohužel kvůli daňovým rájům neskončily ve stání pokladně.

Můj názor na celou tuto problematiku daňových rájů je trochu rozporuplný. Na jedné straně mě velice trápí finanční částka, které měla být součástí státního rozpočtu. Na straně druhé se však snažím vcítit do situace podnikatelů. Podnikat v dnešní době není podle mě vůbec jednoduché. Když už podnikatel s něčím uspěje, ještě stále nemá dostatečnou jistotu velkého zisku. Zisk je dle mého názoru hlavním důvodem, proč jde většina lidí podnikat. Pokud tedy existuje legální a nepřiliš složitý způsob, jak nějakým způsobem ušetřit na nákladech, nedivím se, že jej podnikatelé využívají. Pokud bych sama byla podnikatelka a chtěla zvýšit své zisky a ušetřit v oblastech, kde je zbytečné odvádět někdy příliš vysoké částky, založila bych také svou firmu někde v zahraničí, třeba právě ve Spojených arabských emirátech, které mají celosvětovou tendenci být nejlepší, nejmodernější, nejvýjimečnější. Tak proč by se právě SAE nemohly stát tím nejlepším daňovým rájem světa! Podle mého porovnání se skutečně ukázaly jako nejvýhodnější.

Podnikatelkou ale nejsem. Jsem občan České republiky, který by si přál jezdit po lepších dálnicích. Občan, který si přeje lepší lékařské přístroje u svého doktora. Občan, který nechce, aby jeho stát ročně přicházel o 20 miliard korun.

I když se ostatní státy a s nimi i naše republika snaží bojovat proti daňovým rájům, musejí přitvrdit. Vždyť je to, jak kdyby vás někdo připravoval o vaši výplatu. O výplatu, která náleží státu, kde je podnikatel občanem. Problematika daňových rájů je ale tak složitá, že by vydala na několik takovýchto prací. Není tedy vůbec jednoduché dojít k univerzálnímu řešení. Osobně mě napadá jediné to, že by ČR mohla snížit srážkovou daň a trochu i daň z příjmů právnických osob. Přece jen se u fyzických osob jedná o 15 %, tak proč nedat stejnou sazbu i pro právnické osoby. Proč má ostatně osoba platit více za to, že se rozhodla podnikat. Myslím si, že nižší daňové zatížení by vedlo k tomu, že čeští podnikatelé budou zůstávat v České republice.

Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura:

- [1] DVOŘÁČEK, Jiří a Ladislav TYLL. *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. 183 s. ISBN 978-80-7400010-2.
- [2] LESERVOISIER, Laurent. *Daňové ráje*. 1. vyd. Praha: HZ, 1996. 122 s. ISBN 80-860-0907-6.
- [3] MARTINEZ, Jean-Claude. *Daňové úniky*. 1. vyd. Praha: HZ, 1995. 144 s. ISBN 80-901918-3-5.
- [4] ŠVÁCHA, Milan. *Právní aspekty zakládání a provozování offshore společností na Guernsey ve světle práva ČR a EU*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2010. 88 s. ISBN 978-808-7255-469.

Internetové zdroje:

- [1] *Co je trust* [online]. Peníze.cz, © 2000–2019 [cit. 3. července 2019]. Dostupné na <<https://www.penize.cz/slovník/trust>>.
- [2] *Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures (MONEYVAL)* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/pages/moneyval.html>>.
- [3] ČTK. *Loni v Česku vzniklo přes 32 tisíc nových firem, nejvíce za deset let* [online]. Novinky.cz, 1. února 2018 [cit. 3. července 2019]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/kariera/462178-loni-v-cesku-vzniklo-pres-32-tisic-novych-firem-nejvice-za-deset-let.html>>.
- [4] *Daňový ráj SAE – Ras al-Khaimah*. [online]. Ioffshore.cz, © 2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.ioffshore.cz/offshore-spolecnosti/spojene-arabske-emiraty>>.
- [5] *Formy offshore podnikání* [online]. Akont.cz, 15. června 2011 [cit. 3. června 2019]. Dostupné na <https://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_634-formy-offshore-podnikani/0>.

- [6] *Intercompany Solutions: Váš obchodní partner pro zahájení podnikání v Nizozemsku* [online]. Cs.intercompanysolutions.com, © 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://cs.intercompanysolutions.com/start-a-business-in-the-hollands/>>.
- [7] KALABIS, Zbyněk. *Offshore centrum: Ráj pro vaše podnikání?* [online]. Mesec.cz, 25. července 2012 [cit. 2. června 2019]. Dostupné na <<https://www.mesec.cz/clanky/offshore-centrum-raj-pro-vase-podnikani/>>.
- [8] KENTON, Will. *Limited Liability Company (LLC)* [online]. Investopedia.cz, 20. května 2019 [cit. 3. června 2019]. Dostupné na <<https://www.investopedia.com/terms/l/lc.asp>>.
- [9] KRESTEŠOVÁ, Martina a Vladislav REZEK. *Daňové nedoplatky a daňové úniky* [online]. Mfcr.cz, © 2013 [cit. 30. dubna 2019]. Dostupné na <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/2013-10_Danovenedoplatky-a-danove-uniky.pdf>.
- [10] MÁLEK. Ondřej. *Kypr, Nizozemí nebo USA. Které daňové ráje jsou nejoblíbenější?* [online]. Moneus.cz, 18. dubna 2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.moneus.cz/ktere-danove-raje-jsou-nejoblibenejsi/>>.
- [11] MAŠLEJ, Jiří. *ICO a KYC v české právní úpravě* [online]. Epravo.cz, 29. května 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/ico-a-kyc-v-ceske-pravni-uprave-107598.html>>.
- [12] *Members and observers* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/about/membersandobservers/>>.
- [13] *Members of Moneyval* [online]. Atf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/countries/#MONEYVAL>>.
- [14] MOR. *Seznam daňových rájů prořídí. EU z něj vyškrtla Arubu, Barbados a Bermudy* [online]. Ct24.ceskatelevize.cz, 17. května 2019 [cit. 30. dubna 2019]. Dostupné na: <<https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/2817014-seznam-danovych-raj-u-proridl-eu-z-nej-vyskrtla-arubu-barbados-a-bermudy>>.
- [15] *Nizozemské království* [online]. Trustservices.cz, © 2006–2019 [cit. 3. července 2019]. Dostupné na <<https://www.trustservices.cz/cz/jurisdikce/nizozemske-kralovstvi-4/>>.

- [16] *Nizozemsko* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/nizozemsko.html>>.
- [17] Oddělení 1503 - Mezinárodní zdaňování MF ČR. *Přehled platných smluv* [online]. Mfcr.cz, 7. prosince 2018 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv>>.
- [18] *Offshore společnosti* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 2. června 2019]. Dostupné na <https://www.akont.cz/sluzby/korporatni/offshore-spolecnosti.html?gclid=CjwKCAjw8-LnBRAyEiwA6eUMGr8jNVruMKybEkl4o7u7c_mavIYzWqa1e9BWp0eZ1wdJbDCtL4BcsRoCCX8QAvD_BwE>.
- [19] *Offshore země (ne)rovná se praní peněz (OECD a FATF listiny)* [online]. Akont.cz, 1. června 2009 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <https://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_750-offshore-zeme-ne-rovna-se-prani-penez-oecd-a-fatf-listiny-/0>.
- [20] *Onshore společnosti* [online]. Akont.cz, 1. června 2009 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/sluzby/korporatni/onshore-spolecnosti.html>>.
- [21] PLUHARŮ, Karel. *Kypr láká nízkými daněmi, vyšší ochranou soukromí a právní jistotou* [online]. Cfoworld.cz, 7. března 2012 [cit. 29. dubna 2019]. Dostupné na <<https://cfoworld.cz/evropa-a-svet/kypr-laka-nizkymi-danemi-vyssi-ochranou-soukromi-a-pravni-jistotou-1549>>.
- [22] REINER, Tomáš. *V daňových rájích mizí miliardy* [online]. Novinky.cz, 15. března 2018 [cit. 9. června 2019]. Dostupné na <<https://www.novinky.cz/ekonomika/466216-v-danovych-rajich-mizi-biliony.html>>.
- [23] *Spojené arabské emiráty* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/spojene-arabske-emiraty.html>>.
- [24] ŠTĚPÁNOVÁ, Petra. *Odchody z daňových rájů letos nabraly tempo* [online]. Bisnode.cz, 15. dubna 2019 [cit. 30. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.bisnode.cz/o-bisnode/o-nas/novinky/odchody-z-danovych-rajou-letos-nabraly-tempo/>>.
- [25] *USA* [online]. Akont.cz, © 2013–2019 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://www.akont.cz/nase-znalosti/prehled-jurisdikci/usa.html>>.

- [26] VEJVODOVÁ, Alžběta. *Boj proti firmám z daňových rájů sílí. Tajemné podniky přicházejí o bankovní účty* [online]. Právniradce.ihned.cz, 19. září 2018 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://pravmiradce.ihned.cz/c1-66248310-boj-proti-firmam-z-danovych-raju-sili-tajemne-podniky-prichazeji-o-bankovni-ucty>>.
- [27] *What we do* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/about/whatwedo/>>.
- [28] *Who we are* [online]. Fatf-gafi.org, © 2019 [cit. 28. dubna 2019]. Dostupné na <<https://www.fatf-gafi.org/about/howeare/>>.
- [29] *Založení společnosti v Dubaji* [online]. Chytryprevod.cz, 22. října 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://chytryprevod.cz/zalozeni-spolecnosti-dubaji/>>.
- [30] *Založení společnosti v USA* [online]. Chytryprevod.cz, 22. října 2018 [cit. 7. června 2019]. Dostupné na <<https://chytryprevod.cz/zalozeni-spolecnosti-usa/>>.
- [31] ŽUROVE, Michal. *Státní rozpočet na rok 2019 v Poslanecké sněmovně* [online]. Mfcr.cz, 24. října 2018 [cit. 9. června 2019]. Dostupné na <<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/statni-rozpocet-na-rok-2019-v-poslanecke-33220>>.

Zákony:

- [1] Aktuální znění: zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů.
- [2] Aktuální znění: zákon č. 336/2018 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2019 ve znění pozdějších předpisů.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou daňových rájů a jejich dopady na ekonomiku České republiky. Má dvě části. První část je teoretická a obsahuje základní pojmy a vymezení daňových rájů. Druhá část je praktická a je zaměřena na charakteristiku tří vybraných daňových rájů, jejich porovnání s Českou republikou a následné dopady na její ekonomiku a státní rozpočet. Obě tyto části mají přiblížit problematiku daňových rájů a umožnit čtenáři orientaci ve vybraných daňových rájích.

Klíčová slova

Daňový ráj, daňový únik, daňová optimalizace, offshore, onshore, dvojí zdanění, státní rozpočet.

Title

Tax havens and their impacts on the Czech Republic

Annotation

This bachelor thesis deals with the problem of tax havens and their impact on the economy of the Czech republic. It is divided into two parts. The first part is theoretical and includes basic concepts and definition of tax havens. The second part is practical and focuses on the characteristics of three selected tax havens, their comparison with Czech republic and to compare the impact on the economy of the Czech republic and czech state budget. Both of these parts have to bring the issue of tax havens and allow readers to orientate in selected tax havens.

Keywords

Tax haven, tax evasion, tax optimization, offshore, onshore, double taxation, state budget.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam obrázků

Obrázek 1: Daňový únik vs. daňová optimalizace	15
Obrázek 2: Znázornění členů skupiny Moneyval na mapě	18

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přednosti vs. slabiny onshore společnosti	19
Tabulka 2: Přednosti vs. slabiny offshore společnosti	20
Tabulka 3: Porovnání daňových rájů s ČR.....	28
Tabulka 4: Počty českých firem v daňových rájích.....	33

Seznam zkratek

AED – dirhman (měna ve Spojených arabských emirátech)

BV – Besloten Venootschap (obdoba s.r.o.)

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

FATF – Financial Action Task Force – Finanční akční výbor proti praní špinavých peněz

FO – fyzická osoba

IBC – International business company – společnosti založené podle speciálního zákonodárství

Inc. – Incorporated

IT – Information technology

LLC – Limited Liability company – společnosti s omezeným ručením či omezeným trváním

NV – Naamloze Venootschap (obdoba a.s.)

OECD – Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OZ – občanský zákoník

PO – právnická osoba

SEA – Spojené arabské emiráty

TIEA – Tax Information Exchange Agreement – Dohody o výměně informací v daňových záležitostech

USA – United States of America – Spojené státy americké